

УДК 658.009.12:621

ДЕТЕРМІНАНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Студ. Левицька Д.Р., МгМСБ–18

Наук. керівник доц. Шкода М.С.¹

¹Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – теоретично обґрунтувати детермінанти стратегічного управління інноваційним розвитком підприємництва. Завдання – на підставі аналізу науково-методичної літератури дослідити стан питання, що вивчається, та розкрити особливості стратегічного управління інноваційним розвитком підприємництва.

Об'єкт та предмет дослідження. *Об'єктом дослідження* є стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства. *Предмет дослідження* – теоретико-методичні аспекти стратегічного управління підприємством.

Методи та засоби дослідження. Теоретичною основою дослідження послужили праці зарубіжних і вітчизняних вчених в області стратегічного управління, інноваційної діяльності.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів.

Обґрунтовано детермінанти стратегічного управління інноваційним розвитком підприємництва.

Результати дослідження. В сучасних умовах інноваційний розвиток підприємств є вирішальною частиною інноваційного розвитку економіки країни в цілому. Важливість інноваційного розвитку для сучасної економіки України переоцінити неможливо. Адже саме завдяки інноваційному типу розвитку може бути досягнуто економічне зростання вже в найближчій та стратегічній перспективі. Сьогодні на ринку склалося досить жорстке конкурентне середовище, тож підприємства повинні мати досить міцні і стійкі конкурентні переваги. Інноваційний розвиток зі сучасних умов функціонування є одним з найбільш перспективних напрямів розвитку кожного підприємства незалежно від виду діяльності. Для забезпечення інноваційного розвитку підприємств виникає об'єктивна необхідність виділити та оцінити чинники даного розвитку. Інноваційна діяльність підприємства являє собою комплексний процес створення, використання і розповсюдження нововведень з метою отримання конкурентних переваг та збільшення прибутковості свого виробництва.

В ринковій економіці інноваційна діяльність підприємств - один із найсуттєвіших вагомих чинників, які дозволяють підприємству посідати стійкі ринкові позиції і отримувати перевагу над конкурентами в тій галузі, яка є сферою комерційних інтересів даного підприємства. За своїм характером і функціональним призначенням виділяють такі новинки і нововведення: технічні — нові продукти, технології, конструкційні і допоміжні матеріали, устаткування; організаційні — нові методи і форми організації всіх видів діяльності підприємств та їхніх інституціонально-добровільних об'єднань; економічні — методи господарського управління наукою, виробництвом та іншими сферами діяльності через реалізацію функцій прогнозування і планування, фінансування, ціноутворення, мотивації та оплати праці, оцінки результатів діяльності; соціальні — різні форми активізації людського чинника, включаючи нові форми професійної підготовки персоналу, стимулювання його творчої діяльності, створення комфортних умов життя та праці; юридичні — нові та трансформовані закони й різноманітні нормативно-правові документи (акти), що визначають і регулюють усі види діяльності підприємств і організацій, певних груп чи окремих фізичних

осіб [5]. Сутність інноваційної стратегії підприємства полягає в тому, що ефективний розвиток підприємства пов'язаний з отриманням переваги над конкурентами і збільшенням прибутку не стільки за рахунок маніпуляції цінами, скільки шляхом постійного оновлення номенклатури виробів та розширення напрямів діяльності підприємства [2].

Можна виділити три способи організації інноваційної діяльності:

- інноваційна діяльність на основі внутрішньої організації, коли інновація створюється і (або) освоюється всередині фірми її спеціалізованими підрозділами на базі планування і моніторингу їх взаємодії по інноваційному проекту;
- інноваційна діяльність на основі зовнішньої організації при допомозі контрактів, коли замовлення на створення і (або) освоєння інновації розміщується між сторонніми організаціями;
- інноваційна діяльність на основі зовнішньої організації за допомогою венчурів, коли фірма для реалізації інноваційного проекту засновує дочірні венчурні фірми, які залучають додаткові сторонні засоби (кошти) [2].

Найчастіше використовується другий спосіб організації інноваційної діяльності - фірма розміщує замовлення на розробку новизни, а освоює їх власними силами. Відносна рідкість використання першого способу пояснюється недостатнім потенціалом фірмової науки.

В основі всіх видів інноваційної діяльності лежить створення і освоєння нових видів продукції (послуг), виготовлення, створення цінностей, благ та інших товарів.

Слід зазначити, що на інноваційний розвиток впливають багато чинників, що сприяють інноваційному розвитку або перешкоджають впровадженню інновацій. Їх, в більшості випадків, доцільно поділити на дві групи: чинники зовнішнього та внутрішнього впливу. До зовнішніх чинників відносяться чинники, які здійснюють вплив на інноваційний розвиток з боку навколишнього середовища підприємства. До таких факторів відносять: політичну ситуацію у країні, рівень економічного зростання країни, наявність зовнішніх джерел фінансування, національну та міжнародну законодавчу базу, податкову політику, науково-технічний прогрес, екологічну ситуацію в країні та міжнародні програми з екологічної безпеки тощо [1].

Внутрішні чинники – це чинники, які здійснюють вплив на інноваційний розвиток в межах підприємства. До них належать: цілі організації, що спрямовані на реалізацію стратегічних заходів, інноваційний потенціал підприємства, наявність фахівців з економічної безпеки та відповідних функціональних підрозділів.

Так, на думку Г.Г. Фетисова, «внутрішні чинники слід поділяти на чотири самостійні групи:

- 1) організаційні-управлінські – стан менеджменту; здатність до інновацій, змін, перебудови; внутрішня структура управління;
- 2) технологічні – орієнтація на розвиток сучасних технологій і потреб ринку в нових продуктах ;
- 3) економічні – достатність капіталу, якість активів і пасивів, прибутковість і ліквідність;
- 4) соціально-психологічні – ставлення, очікування та реакція співробітників на введення в організації інновацій» [3].

Отже, слід зазначити, що на інноваційний розвиток впливає багато чисельні чинники, які або сприяють розвитку інновацій або перешкоджають їх впровадженню. Так, чинники інноваційного розвитку можна розділити на дві основних групи: внутрішні (чинники, які підлягають контролю з боку окремого підприємства сфери послуг) та зовнішні чинники (фактори, які не підлягають впливу з боку суб'єкта господарювання). Серед внутрішніх

факторів основний вплив на інноваційний розвиток підприємств мають економічні фактори, що характеризують потенціал підприємств до інноваційного розвитку.

Вплив на інноваційний розвиток України здійснюють значною мірою економічні фактори, важливим фактором є невідповідність матеріально-технічної бази для впровадження новітніх технологій. В свою чергу, нестабільність економічної та політичної ситуації в Україні призводить до визначення її економіки як непривабливої для інвестицій. Чинниками, що сприяють інноваційному розвитку підприємств України є підтримка державою інноваційного розвитку, наявність кваліфікованих кадрів, наукових співробітників, необхідних для здійснення інноваційного розвитку, готовність споживачів та їх довіра до впровадження новітніх та тих, що вже використовуються закордоном, технологій для здійснення покупок.

Висновки. Отже, інноваційний розвиток підприємства є одним з пріоритетних шляхів досягнення підприємства поставлених цілей в умовах конкурентного середовища, для успішного його здійснення необхідно прогнозувати та оцінювати вплив тієї чи іншої групи чинників на цей процес.

Серед методів управління інноваційним розвитком на макрорівні провідну роль займає економічне стимулювання: розвиток пріоритетних галузей, стимулювання розвитку науки і техніки). Мікрорівень управління визначає дії окремих економічних суб'єктів щодо пошуку можливостей розвитку ринкових можливостей. Відповідно до наведеної схеми системи управління інноваційним розвитком підприємства сфери послуг керівництво підприємства здійснює управління інноваційним розвитком за допомогою системи економічних та адміністративних інструментів[4].

Ключові слова: стратегічне управління; інноваційний розвиток.

Література

1. Горн А.П. Как организовать успешное малое инновационное предприятие: (методические рекомендации, учебные материалы, нормативные акты) / А.П. Горн, Т.В. Лузина. – Тюмень, 2011. – 205 с.
2. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: монографія / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. – Суми: Університетська книга, 2010. – 281 с.
3. Фетисов Г.Г. Устойчивость банковской системы: учебное пособие/ Г.Г. Фетисова. – М.: Финансовая академия, 2002. – С. 73.
4. Електронний ресурс: <http://www.confcontact.com>
5. Електронний ресурс: www.studfiles.net